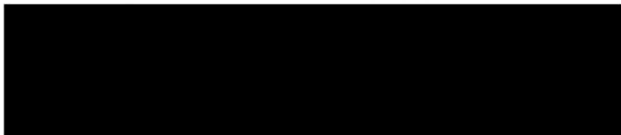

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám:	IV/763-8/2018
Érkezett:	2018 OKT 04. Személyesen
Példány:	2
Melléklet:	8 db
	Kezelőiroda: <i>Ju</i>

Alkotmánybíróság
1015 Budapest, Donáti u. 35-45.

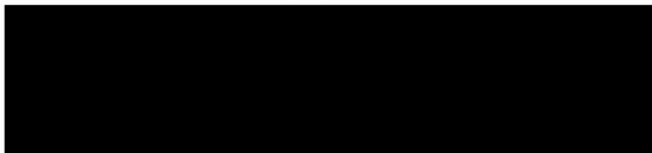
Indítványozó

képviseli:

Dr. Varga István
Dr. VARGA ISTVÁN PhD, dr habil

indítvány-kiegészítése

ellen

IV/763/2018. ügyszám alatt folyamatban
lévő alkotmányjogi panaszos eljárásban

Budapest, 2018. október 3.

Alkotmánybíróság
1015 Budapest, Donáti u. 35-45.
1535 Budapest, Pf. 773

Indítvány-kiegészítés
Ügyszám: IV/763/2018.

Tisztelt Alkotmánybíróság!

A [REDACTED] mint Indítványozó igazolt jogi képviselője útján az alábbiakban tesz eleget a IV/763-5/2018 sz. és 2018. július 12. napján kézhez vett végzésben foglalt az alkotmányjogi panasz kiegészítésére irányuló felszólításra:

Az indítványt teljes terjedelemben fenntartjuk, ugyanis a perben egyetlen határozat született, mégpedig az, amit a Győri Ítélőtábla a felperesnek megküldött. A jogerő beállta után eljuttatott indokolással kiegészített végzés perjogilag irreleváns, a Győri Ítélőtábla indokolással kiegészített végzése perjogilag semmis, és ezért ahhoz jogkövetkezmény nem fűződhet, és ezért az Indítványozó alkotmányjogi panasz továbbra is alapos, és azt teljes terjedelemben el kell bírálni.

Indokolás

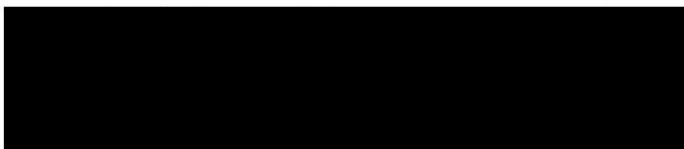
A Tisztelt Alkotmánybíróság hivatkozott végzése szerint adminisztrációs hiba folytán nem került az indokolással ellátott végzés megküldésre, amelyet későbbiekben orvosoltak, és ennél fogva a panaszos indítványa nyilvánvalóan alaptalanná vált.

A végzés lényegében azt állítja, hogy ezzel, egy a jogerő beállta utáni utólagos kiegészítéssel a határozat fogyatékosága orvosolható. Ezzel az állásponttal nem tudunk azonosulni, mert ezt a perben alkalmazandó a Polgári perrendtartásról szóló 1952. III. tv (rég Pp), nem tette lehetővé, és ezért **az utólagosan immár indokolással ellátott végzés jogalap hiányában perjogilag semmis.**

Ahogy a Fővárosi Ítélőtábla is kifejtette a bíróság határozata az eljárást lezáró olyan döntés, amelyhez anyagi és eljárási jogi joghatások fűződnek, amit a felekkel közölni kell,¹ beleértve annak indokolását is (rég Pp. 219 (3) bek). A határozat kihirdetésétől kezdődően a bíróság ahhoz kötve van (rég Pp. 227 § (1) bek), annak megváltoztatására csak a törvényben szabályozott esetekben jogosult.² A végzés kihirdetése folytán a Pp. 227. §-a (1) bekezdésében meghatározott joghatás bekövetkezett, mert a törvénynek ezt a kötőerőt feloldó kivételes rendelkezései,

¹ Fővárosi Ítélőtábla 3. Kpkf. 51.663/2011/2, ÍH 2012.114.

² Fővárosi Ítélőtábla 3. Kpkf. 51.663/2011/2, ÍH 2012.114.

ahogy azt alább részletesen bemutatjuk, erre a perbeli helyzetre nem alkalmazhatók.³

A régi Pp. a határozatok fogyatékoságának orvoslására két jogintézményt ismer:

- a) a **határozatok kijavítását** (Pp. 224. §) illetve
- b) a **határozatok kiegészítését** (Pp. 225 §).

a) A határozat kijavítása

A határozatok kijavítására a régi Pp. 224. § (1) bek. alapján „névcsere, hibás névírás, szám- vagy számítási hiba vagy más hasonló elírás esetén” kerülhetett sor. Ahogy azt a Legfelsőbb Bíróság is kimondta, a régi Pp. tételesen felsorolja, hogy milyen esetekben kerülhet sor a jogerős határozatnak a kijavítására. A kijavítás ebből eredően a nyilvánvaló elírás esetére vonatkozhat. A határozat kijavítása ezért nem irányulhat a jogerőre emelkedett határozat megállapításainak a megváltoztatására. Így a jogerős határozat érdemi felülbírálatára kijavítási eljárás keretében nem kerülhet sor.⁴

Az indokolás elmaradása nem tekinthető olyan kisebb jelentőségű fogyatékoságnak, elírásnak, amelyre a kijavítás jogintézménye alkalmazható lenne, hanem pontosan a határozat megváltoztatásának tiltott kategóriájába sorolandó.

b) A határozat kiegészítése

A határozat kiegészítésére a Pp. 225. § alapján akkor van a fél kérelmére lehetőség, ha a bíróság „valamely kereseti kérelem vagy ellenkérelem felől, vagy a kereseti kérelem vagy az ellenkérelem valamely része felől akár a fő-, akár a mellékkötelezettség tekintetében nem határozott, avagy a perköltség viselése vagy az ítélet előzetes végrehajthatósága felől, habár annak helye lett volna, nem rendelkezett”.

Jelen esetben több okból sem alkalmazható a régi Pp. 225 §-a:

Legfontosabb indok, hogy **az ítélet indokolása tekintetében nem kérhető az ítélet kiegészítése**, ahogy azt a Legfelső Bíróság iránymutató módon kimondta.⁵ Az ítélet kiegészítéssel érdemben nem módosítható.⁶

Továbbá, nem kevésbé fontos körülmény az, hogy **a kijavítás csak a fél kérelmére történhet (Pp. 225 § (2) bek.)**, erre nézve egyik fél sem terjesztett elő határozott kérelmet (hiszen jól tudták, hogy az indokolás tekintetében a kiegészítés nem lehetséges).⁷

³ Legf. Bír. P. törv. I. 20 110/1978, BH 1978.12.528.

⁴ Legf.Bír. Fpk.VIII.31.423/2002, BH+ 2004.10.476., lásd ugyanebben az értelemben Legf. Bír. Gf. IV. 30 752/1988, BH 1989.1.34. További utalásokkal Németh János/Kiss Daisy: A polgári perrendtartás magyarázata (Budapest, 2006), 1243-1247.

⁵ Legf.Bír.Pf.IV.24.611/2008, BH+ 2008.10.454.

⁶ Németh János/Kiss Daisy: A polgári perrendtartás magyarázata (Budapest, 2006), 1249.

⁷ Németh János/Kiss Daisy: A polgári perrendtartás magyarázata (Budapest, 2006), 1250.

A harmadik nem kevésbé jelentős tényező, hogy a **kiegészítésre irányuló kérelemről a bíróság „tárgyalás alapján határoz”** (régi Pp. 225. § (3) bek.), amire szintén nem került sor.

Mindezeket összegezve **egyértelműen megállapítható**, hogy az **indokolás „adminisztrációs hiba”** folytán történő **pótlása** nem tekinthető sem a régi Pp. 224 §. szerinti kijavításnak, sem a régi Pp. 225 § szerinti kiegészítésnek, vagyis az indokolással történő kiegészítés **jogalap nélkül történt, és mint ilyen perjogilag nem létező, semmis cselekmény.**

Ha egy súlyos perjogi hibában szenvedő, jogalap nélkül végbevitt perjogi cselekményhez joghatás fűződik, akkor az **súlyosan sértené a jogbiztonságot is.**

E tekintetben emlékeztetjük az Alkotmánybíróságot, hogy az Alkotmánybíróság gyakorlata alapján a jogbiztonság lényege, hogy „a közhatalommal rendelkező szervek a jog által meghatározott szervezeti keretek között, a jog által megállapított működési rendben, a jog által a polgárok számára megismerhető és kiszámítható módon szabályozott korlátok között fejtik ki a tevékenységüket”.⁸ Az Alkotmánybíróság több határozatában hangsúlyozta, hogy „[a] jogbiztonság az állam – s elsősorban a jogalkotó – kötelességévé teszi annak biztosítását, hogy a jog egésze, egyes részterületei és az egyes jogszabályok is világosak, egyértelműek, működésüket tekintve kiszámíthatóak és előreláthatóak legyenek a norma címzettjei számára”.⁹ A jogbiztonság tehát nem csupán az egyes normák egyértelműségét követeli meg, de az egyes jogintézmények működésének a kiszámíthatóságát is.¹⁰ Az Alkotmánybíróság ezt a gyakorlatát az Alaptörvény hatálybalépését követően is megerősítette.¹¹ Vagyis a jogbiztonságnak a tisztességes eljárás Alaptörvényben biztosított jogára tekintettel megköveteli, hogy a bíróságok az eljárás és az ítélethozatal során kiszámíthatóan és a perjogi szabályokkal összhangban tevékenykedjenek. A jogbiztonság különös súllyal esik latba a perjogban, hiszen ez a formális igazság biztosításán keresztül hivatott a jogviták elbírálására, ami kifejezetten megköveteli, hogy az eljárási szabályokat a bíróságok betartsák.

Ha az Alkotmánybíróság elfogadja azt az érvelést, hogy egy ítélet annak jogerőre emelkedését követően megváltoztatható „adminisztrációs hibára” hivatkozással, akkor lényegében mellőzi a perjogi szabályokat és a jogerő intézményének lényegét is.

Ezzel összefüggésben emlékeztetünk az Alkotmánybíróság gyakorlatára, mely alapján „a **jogerő intézménye** a jogállamiság részét képező **jogbiztonság mellett a tisztességes eljáráshoz való jog védelme alatt is áll** [lásd: 30/2014. (IX. 30.) AB határozat; Indokolás [81]]. Ez nem jelenti azt, hogy abszolút érvényesülést kívánna, vagyis meghatározott okokból (célokból) és feltételek mellett a jogerő is feloldható. Mindazonáltal sem a jogbiztonsággal, sem a tisztességes eljáráshoz való joggal nem fér össze egy olyan gyakorlat, mely teljes egészében mellőzi a törvényi alapokat. **Teret engedhet ugyanis annak, hogy a bíróságok saját korábbi határozataikat bármilyen megfontolás miatt utóbb hatálytalanítsák, ezáltal**

⁸ 56/1991. (XI. 8.) AB határozat, ABH 1991, 392, 393.

⁹ 9/1992. (I. 30.) AB határozat, ABH 1992, 59, 65.

¹⁰ 75/1995. (XII. 21.) AB határozat, ABH 1995, 383.

¹¹ Lásd például 2/2015. (II. 2.) AB határozat, Indokolás [20]-[21], 3124/2015. (VII. 9.) AB határozat, Indokolás [50].

kiszámíthatatlanná tegyék a felek pozícióját és a határozatokhoz fűződő joghatásokat.¹² Ez pedig teret adhat annak, hogy a bíró igazságszolgáltatási tevékenységének érdemi, alapos és körültekintő megfontolásra épülő, külső befolyástól mentes jellegét aláássa, **a társadalom igazságszolgáltatásba vetett bizalmát megingassa**.¹³

Mindezekre tekintettel az Alkotmánybíróság saját korábbi gyakorlatára tekintettel nem fogadhatja el azt az érvelést, hogy a bíróság „adminisztrációs hibára” hivatkozva indokolással egészítse ki a már jogerőre emelkedett határozatát. Ennek pedig egyetlen logikus következménye, hogy az Indítványozó panaszát az Alkotmánybíróságnak teljes terjedelmében el kell bírálnia, ugyanis **nem áll fenn semmilyen olyan körülmény, ami alapján az Indítvány nyilvánvalóan alaptalan lenne**.

Kiemelendő, hogy a jelen Indítvány-kiegészítésre okot adó végzés is kijelenti, hogy az Indítványozó érvelése az eredetileg megküldött végzés tekintetében helytálló volt.¹⁴

Határidő: a IV/763-5/2018 sz. végzés 45 (negyvenöt) napos határidőt tűzött az Indítvány kiegészítésére. Ez a határidő az Alkotmánybíróság ítélkezési szünetének időtartamával (2018. július 23-tól 2018. augusztus 31-ig) meghosszabbítandó, mivel az ítélkezési szünet időtartama az Ügyrend 55. § (4) bekezdése alapján az Ügyrendben meghatározott határidőkbe nem számít bele. Következésképpen az Indítvány kiegészítésére a határidő 2018 október 5-ig áll nyitva.

Összefoglalás:

Bemutattuk, hogy az Indítványozó számára csupán egyetlen végzés lett szabályszerűen kézbesítve, és a végzés indokolással történő kiegészítése nem tekinthető sem a határozat kijavításának sem kiegészítésének, és ezért nincsen semmilyen perjogi jogalapja, vagyis az perjogilag meg sem történhetett volna, és ezért nem fűződhet hozzá joghatás. Egy ezzel ellentétes megítélés súlyosan sértené a jogbiztonságot, a jogerőt és a tisztességes eljáráshoz való jogot, és szembemenne az Alkotmánybíróság korábbi gyakorlatával.

Ennek logikus következménye, hogy az Indítványt az eredeti tartalmával kell elbírálni.

Dr. VARGA ISTVÁN PhD, dr habil

Budapest, 2018. október 5-én

Dr. Varga István

képviselőként

¹² IV/01634/2016 AB határozat, Indokolás [59].

¹³ Per analogiam IV/01634/2016 AB határozat, Indokolás [70].

¹⁴ IV/763-5/2018 sz. AB végzés, 2. oldal.